

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра кіно і телебачення

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Режисерська майстерність

Галузь знань
Спеціальність

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво та
виробництво»

Назва освітньої програми
виробництво

Аудіовізуальне мистецтво та

Рівень вищої освіти
рівень

перший (бакалаврський)

Розробники і викладачі <i>(зазначаються розробники і викладачі, які викладають дисципліну - посада, наук. ступінь, вчене звання, П.І.Б.)</i>	Контактний тел.	E-mail
Професор кафедри кіно і телебачення Лупій Ярослав Васильович	050-650-61-65	yarly_46@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Режисерська майстерність» – це дисципліна, що є завершальною в системі викладання «Кіно-, телережисури» кваліфікації бакалаврів і виконує важливе завдання підготовки сучасних кіно-теле фахівців-професіоналів, які здатні органічно поєднувати

глибокі творчі, виробничі і теоретичні знання з практичними навичками в галузі сучасної кіно-телеіндустрії, ініціативно і творчо діяти за новітніх ринкових умов.

Мета дисципліни «Режисерська майстерність» – сприяти формуванню професійних і високих базових знань та компетенцій у здобувачів вищої освіти напередодні відповідальних зйомок екранних дипломних робіт на основі засвоєних ними знань з режисури ігрового, документального, телевізійного фільму, української та світової мистецької спадщини, сучасної суспільної проблематики.

У межах навчального курсу здобувачі вивчатимуть історію та теорію режисури видовищних мистецтв кіно, телебачення, сучасні мистецькі течії та новітні жанри, мультимедійні технології на кіно-телевиробництві аудіовізуальні види в інтернет середовищах та радіо. Викладання предмету є гнучким і максимально наближеним до інтересів здобувачів, які за власним бажанням обирають ту чи іншу тему, жанр в якості майбутньої візуальної дипломної роботи.

Передумовами для вивчення дисципліни є освоєння компонентів загальної та професійної підготовки – «Кіно-, телережисура», «Акторська майстерність», «Операторська справа та основи монтажу», «Звук та музика в кіно», «Освітлення, колористика та композиція фільму», «Мультимедійні технології в кіно-телевиробництві» та «Основи драматургії».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Режисерська майстерність» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва, або у процесі навчання, що передбачає застосування методів теорії та історії аудіовізуального мистецтва і виробництва, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК6. Здатність генерувати нові технологічні ідеї кіно-телевиробництва.

ЗК7. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК8. Здатність працювати у різноманітних творчих колективах.

ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13. Навички виконання завдання згідно класифікатора професій аудіовізуальної сфери.

ЗК15. Здатність до абстрактного мислення та аналізу.

ЗК16. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК1. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК2. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК3. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно, доцільного компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК6. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого спектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК7. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.

ФК10. Здатність здійснювати редакторську-сценарну, режисерську, операторську, звуко-режисерську, телеведучу діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал.

ФК17. Здатність до складання і реалізації планів складнопостановочних фільмів.

Навчальна дисципліна «Режисерська майстерність» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної, режисерської, операторської, звуорежисерської, телеведучої творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.

ПРН5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

ПРН6. Створювати драматургічну концепцію та сценарій аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.

ПРН8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.

ПРН9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.

ПРН11. Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти телевізійного ефіру, вимоги до особливості роботи у прямому ефірі, підготовки телевізійних програм різних жанрів.

ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основні категорії, поняття та їх визначення з курсу, зміст предмету «Режисерська майстерність» та його структуру, особливості його норм та інституцій.

2. Описувати: конкретні календарно-постановочні плани створення аудіовізуального твору різноманітних жанрів, знати технологію правильного застосовувати порядку створення літературного, режисерського сценарію, та їх продукування.

Уміння:

3. Уміння професійно орієнтуватися в процесах виробництва аудіовізуального твору.

Навички:

4. Упорядковувати набуті знання з режисерської майстерності у вигляді виконання індивідуальних завдань.

5. Аргументовано обговорити та пояснити індивідуально творчу режисерську концепцію фільму або телепрограми.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
7	210	28 / 14	28 / 28	56 / 56	4	7 / 8	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр 7

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		лекц.	прак.	сам. роб.
Тема 1. Теорія З. Кракауера. Створення єдності звукового і зображального рішення фільму.	17	4	4	8
Тема 2. Контрапункт режисера. Баланс компонентів.	17	4	4	8
Тема 3. Робота режисера з актором.	17	4	4	8
Тема 4. Авторська відповідальність режисера.	17	4	4	8
Тема 5. Межа реалізму і натуралізму на екрані.	17	4	4	8
Тема 6. Визначення межі еротики в мистецтві.	17	4	4	8
Тема 7. Шкідливі або невірні стереотипи.	18	4	4	8
Усього годин	120	28	28	56
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

Семестр 8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.		прак.	сам. роб.	
Тема 1. Вербальна мова і мислення на екрані.	14	2	4	8
Тема 2. Самодостатнє значення кіно-музики у фільмі.	14	2	4	8
Тема 3. Віртуальні образи. Формування екранного образу оптикою.	14	2	4	8
Тема 4. Функція мови в аудіовізуальному творі, різновиди мовлення та їх художня цінність.	14	2	4	8
Тема 5. Пейзаж, як самостійний жанр зображального мистецтва. Комп'ютерний пейзаж.	14	2	4	8
Тема 6. Реклама на радіо, в телебаченні та її виробництво.	14	2	4	8
Тема 7. Цифрові технології обробки зображення, превізуалізації та аніматики.	14	2	4	8
Усього годин	98	14	28	56
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Режисерська майстерність» включаються:

- 1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.**
- 2. Опрацювання лекційного матеріалу.**
- 3. Підготовка до практичних занять.**
- 4. Консультації з викладачем протягом семестру.**
- 5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.**
- 6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.**
- 7. Підготовка до підсумкового контролю.**

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

Семестр 7

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма
1	<p>Тема 1. Теорія З. Кракауера. Створення єдності звукового і зображального рішення фільму.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Синхронний паралелізм і синхронний контрапункт. - Асинхронний паралелізм і асинхронний контрапункт. <p><u>Підготувати презентацію тем з прикладами застосування контрапунктів в фільмах.</u></p>	8
2	<p>Тема 2. Контрапункт режисера.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Баланс компонентів. <p><u>Визначення загальної тональності звучання фільму і його зображення.</u></p>	8
3	<p>Тема 3. Робота режисера з актором.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пошук характерів і творення характерності ролі. - Типаж. Соціум. Фізіологія характеру. - Мізансценування або внутрішньокадровий монтаж. <p><u>Читка сценарію.</u> <u>Розподіл ролей і проведення кастингів.</u></p>	8
4	<p>Тема 4. Авторська відповідальність режисера.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Морально-етичні питання, пов'язані з проблеми створення фільмів і програм для масового глядача. - Творчі запозичення і їх використання у власних творах. - Використання творів літератури і мистецтва для екранних версій. <p><u>Реферат (на тему заняття)</u></p>	8

5	<p>Тема 5. Межа реалізму і натуралізму на екрані.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кодекс честі. - Боротьба з проявами жорстокості на екранах - Що таке межа реалізму і натуралізму на екранах? - Які заходи боротьби проти зображення жорстокості передбачає система розповсюдження фільмів. <p>Реферат (на тему заняття)</p>	8
6	<p>Тема 6. Визначення межі еротики в мистецтві.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Класифікація фільмів для прокату по віку і категоріях. - Еротика в образотворчому і декоративно прикладному мистецтві. - Еротика і порнографія. <p>Реферат (на тему заняття)</p>	8
7	<p>Тема 7. Шкідливі або невірні стереотипи.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Природа аудіовізуальної творчості і психо-естетичні особливості сприйняття глядачем екранного зображення і звуку. - Стереотипи мислення в літературі і кіно. - Стереотипи драматургічні, операторські і режисерські. <p>Реферат (на тему заняття)</p>	8
Всього		56

Семестр 8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	<p>Тема 1. Вербальна мова і мислення на екрані.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Часопростір і стилізація мови. - Порушення мовних норм літературної української мови. <p>Реферат (на тему заняття)</p>	8
2	<p>Тема 2. Самодостатнє значення кіно-музики у фільмі.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Музична експлікація до фільму: режисер - композитор. - Музична драматургія. - Мова, звукові ефекти, атмосфера. 	8

	<ul style="list-style-type: none"> - Контрапунктна музика. - Лейттема у фільмі. - Ілюстративна музика. <p><u>Реферат (на тему заняття)</u></p>	
83	<p>Тема 3. Віртуальні образи. Формування екранного образу оптикою.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Візуальне, як частина кінематографічного. - Видовищність і його форми. - Ефект споглядання. - «Парад атракціонів» С. Ейзейштейна. - Свідомість і емоційна причетність. - Ототожнення глядача і відсутність монтажу у віртуальності. <p><u>Реферат (на тему заняття)</u></p>	8
8	<p>Тема 4. Функція мови в аудіовізуальному творі, різновиди мовлення та їх художня цінність.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Діалекти, особливості мовлення і відтворення історичної атмосфери. - Мовленнєва характеристика персонажу. - Діалектичне мовлення і суржик. - Лексеми і фраземи епох. <p><u>Реферат (на тему заняття)</u></p>	8
5	<p>Тема 5. Пейзаж, як самостійний жанр зображального мистецтва.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Комп'ютерний пейзаж. - Географічний пейзаж. - Психологічний малюнок. - Пейзаж стильовий і часовий. <p><u>Реферат (на тему заняття)</u></p>	8
6	<p>Тема 6. Реклама на радіо, в телебаченні та її виробництво.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Реклама, як джерело постійного утримання клієнтів. - Глядач і слухач завжди вибере інше. <p><u>Реферат (на тему заняття)</u></p>	8

7	Тема 7. Цифрові технології обробки зображення, превізуалізації та аніматики. - Основні пункти превізуалізації. - Розкадрування. - Аніматика. - 3D-превізуалізація. - Спецефекти і комп'ютерна графіка. Семінар з презентацією: «Сторіборд (розкадровка) для відеореклами»	8
Всього		56

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

Питання до іспиту

1. Що таке імпровізація в роботі актора і режисерська імпровізація?
2. Творчі стосунки актора і режисера на репетиції.
3. Дія та контрдія у фільмі.
4. Як робити режисерський аналіз сценічного уривку.
5. Що дає актору сценічний костюм?
6. Темп і ритм в кіно
7. Що таке «застільний» період роботи режисера в театрі і в кіно.
8. Як проводяться пошуки характеру і характерності в роботі з актором.
9. Мізансцена – мова режисера.
10. Жанр фільму. В чому він проявляється?
11. Взаємовідносини режисера і актора в умовах знімального періоду.
12. Система Л. Курбаса в роботі з актором. Її суть.

13. Типаж і його значення в постановці фільму.
14. Кастинг виконавців.
15. Як розуміти назву фільму (на прикладах).
16. Форма і зміст.
17. Характер – сукупність особливостей героя.
18. Класифікація жанрів в кіно.
19. Типовий образ.
20. Роль музики в кіно і на ТБ.
21. Тривимірність характеру героя.
22. Підтекст.
23. Визначальні події у драматичному творі. Початкова подія.
24. Творчі стосунки оператора і актора у фільмі.
25. Роль освітлення у фільмі. Світлова партитура.
26. Взаємовідносини актора і режисера у підготовчому періоді теле – фільму.
27. Що таке задум?
28. Для чого потрібна акторові режисерська експлікація фільму?
29. Пауза у сцені спектаклю чи у фільмі. Її роль і значення.
30. Творчі взаємовідносини сценариста і виконавця головної ролі в процесі зйомок.
31. Що таке водевіль?
32. Сюжет і фабула. Спільне і відмінне.
33. Грим і образ в роботі над роллю.
34. Катарсис елемент трагедії. Що це?
35. Авторська відповідальність режисера.
36. Межа реалізму і натуралізму на екрані.
37. Визначення межі еротики в мистецтві.
38. Шкідливі або невірні стереотипи. Частина 1.
39. Небезпека естетизації злочину.
40. Роль соціальної післядії фільму.
41. Телевізійний документальний портрет.
42. Монтаж на папері. Робота над створенням драматургічної структури за непередбаченими відзнятими матеріалами.
43. Концепція телешоу-програми. Її реалізація.
44. Основні стадії роботи над фільмом.
45. Визначення режисури, як мистецтва створення видовища
46. Функції сучасного телебачення
47. Режисура, як практична психологія.

48. Визначальні принципи в системі акторської роботи в фільмі.
49. Принцип рівноваги в композиції кадру.
50. Призначення літературного сценарію.
51. Мізансцена в театрі, в кіно, на телебаченні.
52. Режисура інформаційних жанрів телебачення.
53. Документальна і постановочна режисура.
54. Технологія виробництва екранного твору.
55. Основні жанрові форми інформаційно-аналітичного мовлення.
56. Розкадровка екранного твору.
57. Реаліті-шоу та особливості його створення.
58. Кадр, його зміст та ритм.
59. Етапи розвитку кіномови екранних мистецтв.
60. Призначення і функції режисерського сценарію.
61. Характерні риси телебачення.
62. Блогери і блогерство в Інтернеті
63. Кадр телевізійний і кадр кінематографічний
64. Етапи виробничої розробки періоду пред-продакшену ігрового фільму.
65. Творчі засади візуального вирішення фільму
66. Основні жанрові форми художнього мовлення.
67. Рухома камера і її значення з погляду створення форми та стилю фільму.
68. Типи телерепортажу.
69. Внутрішньокадровий монтаж.
70. Репортаж спровокованої ситуації.
71. Види монтажу по Л. Кулешову.
72. Об'єктивна і суб'єктивна камери.
73. Малюнок оптики і його впливи на структуру фільму.
74. Мок'юментарі в кіно і на телебаченні.
75. Час і простір в кіно.
76. «Кольорове» і «колірне» кіно
77. Головні принципи побудови телевізійної програми.
78. Музичний кліп як жанр та його режисура.
79. «Глибинна мізансцена» в кіно і на телебаченні.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль, в т.ч. переддипломна аудіовізуальна робота екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Брюховецька Л. Приховані фільми: Українське кіно 1990-х. Київ : АртЕк, 2003. 384 с.
2. Горпенко В.Г. Пластика фільму. Київ : Мистецтво, 1984.
3. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1986 – 1995. Київ : КІНО-КОЛО, 2005. 464 с.
4. Довженко О.П. Україна в огні: Кіноповість, щоденник. Київ : Рад. письменник, 1990. 416 с.
5. Ілленко Ю. Парадигма кіно. Київ : Абрис, 1999.
6. Ілленко М. Кіно. Шпори для абітурієнтів. Київ, 2005.
7. Загданский Е.П. От мысли к образу. 2-е изд. Київ : Мистецтво, 1990. 161 с.
8. Левчук Т., Ілляшенко В. Кінорежисура. Київ, 1981.
9. Кісін В.Б. Из творчої спадщини. Київ : КМ Academia, 1999.
10. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Життя. Актор. Образ: Из творчої спадщини. Київ : Видавничий дім "КМ Academia", 1999. 268 с.
11. Кракауер З. Природа фільму. Реабілітація фізичної реальності. Київ., 2004. 186 с.
12. Мащенко І.Г. Телевізійні аномалії: мас-медійні історії в деталях. Київ : ЗАТ "Телекур'єр", 2005. 216 с.
13. Миславский В. Н. Кино в Украине (1896 - 1921). Факты. Фильмы. Имена. Харьков : Торгсинг, 2005. 576 с.
14. Миславський В. Н. Кінословник. Терміни, визначення, жаргонізми. Харків, 2007. 328 с.
15. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст. Київ : Глобус-Прес, 2009. 432 с.
16. Мітта О.Н. Кіно між раєм і пеклом. М. : Підкова, 2000.
17. Садуль Ж. Всеобщая история кино. М. : Искусство, 1982.
18. Скуратівський В. Екранні процеси в соціокультурних процесах ХХ сторіччя Київ : Мистецтво, 1998.
19. Тарковський А. Закарбований час. Київ : Альтекс-прес, 2011. 268 с.
20. Тримбач С. Олександр Довженко: Загибель богів. Ідентифікація автора в національному часо-просторі. Вінниця : ГЛОБУС-ПРЕС, 2007. 796 с.
21. Фількевич Г.М. Співдружність муз. Театр – музика – кіно : монографія. Київ : Київськ. нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. 76 с.
22. Цвіркунов В. В. Сюжет (деякі питання теорії). Київ : Вид-во АН УРСР, 1963.

23. Шимон О. Сторінки з історії кіно на Україні. Київ : Мистецтво, 1964. 149 с.
24. Ширман Р. Режисура документального кіно і телевізійного фільму. Київ : КНУ, 2015. 132 с.
25. Ейзенштейн С. Естетика кіномистецтва. Дослідження, статті, лекції. Київ : Мистецтво, 1978. 310 с.
26. Яковець А.В. Телевізійна журналістика. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
27. Лупий Я.В., Нагайцев А.Е. Не бедный мальчик Онегин, а добрый приятель поэта. Вариант экранизации романа в стихах. Одесса : Астропринт, 2008.
28. Зубавіна І.Б. Час і простір у кінематографі : монографія. Київ : Щек, 2008.
29. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька.— К.: Логос, 2011.— 391 с.Бібліогр.: с.385–389.
30. Миславський В. Кіно словник. Харківський державний університет мистецтв, 2007.
31. Фелліні Ф. Робити фільм. – Підкова., 1984.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 25.08.2023).
2. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua> (дата звернення: 25.08.2023).
3. Безкоштовна бібліотека підручників. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-149.html> (дата звернення: 25.08.2023).